

Сулятицький Іван Васильович, доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії, ЛНУ імені Івана Франка, голова Центру психоінформації, кандидат психологічних наук, доцент.

Барабаш Мирослав, студент 3 курсу спеціальності «соціальна педагогіка» ЛНУ імені Івана Франка

СОЦІОПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СВІТОГЛЯДНИХ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОГО ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ

На сучасному етапі військового стану в Україні актуальним залишається завдання пошуку шляхів відновлення позитивного, суспільно-ціннісного образу Захисника України, який би уособлював у собі конструктивний мотив фахового військового професіоналізму, якісної підготовленості та світоглядну установку бути захисником власної Землі.

Дія теперішнього гібридного конфлікту на території нашої країни підсилює актуальність інтенсивного психологічного відновлювання позитивного ставлення громадянства до військового обов'язку. Територіальне положення, політико-психологічні колізії в площині самої державності, геостратегічна роль України, яка на сьогодні проглядається, підказує потребу зміцнення і громадянсько-психологічного і державно-організаційного чинника у статусі і функціональній цінності сучасного захисника України, що має стати реальною програмою освітньої практики і громадянської позиції найближчої перспективи українського суспільства.

Відомо, що в періоди глобальних суспільних криз традиційні інституційовані регулятори життя соціуму різко слабнуть; більш актуалізованими стають історико-культурні, у тому числі соціально-психологічні механізми соціальної динаміки, оскільки соціопсихологічні основи народу перманентно впливають на структурну організацію соціуму, на механізми, залучені до її організації. Більше того, вона як структурована смислова настанова (установка) соціуму, визначає загальну спрямованість і динаміку даного суспільства. Сутність їх постійного впливу зумовлена тим, що саме в духовно-психологічній архітектоніці розкривається вся сутність народу як спільноти (соціуму), його можливості до організації різних соціальних форм (армії в тому числі), духовна енергія колективного несвідомого, - які сприяють чи блокують ті чи інші механізми суспільної (державної, владно-керівної) регуляції, залежно від того, наскільки вони співвіднесені (адекватні) з її внутрішньою природою [4, с.217].

В цій площині вагомим значення відводиться фактору діяльності військового капеланства. Вивчення функціонування військово-капеланських служб у низці країн, особливо в арміях держав – членів НАТО, і характеру виконуваних ними завдань свідчить про те, що вони не тільки задовольняють релігійні потреби військовослужбовців, але й включені в систему ідеологічного та психологічного впливу на весь особовий склад військ, незалежно від світоглядної орієнтації кожного воїна – військовослужбовця. Релігійне виховання, інкорпороване в систему

бойової та морально–психологічної підготовки військовослужбовців і підпорядковане основному завданню – підтриманню високого духовно–психологічного потенціалу військ [2].

В реалізації сучасних завдань безпеки та оборони, коли країна перебуває у стані реальної війни, соціопсихологічні чинники виступають не просто параметрами оцінки специфіки психологічного середовища мобілізаційного резерву, на який суспільство психологічно спроможне. Вони створюють можливість визначити реальну карту суспільно-психологічної обстановки, особливостей стереотипу і трансформації мислення та свідомості, своєрідностей психоінформаційного поля в тому чи іншому краї, регіоні та його впливу на бойову та мобілізаційну готовність військ, формування стійкості кадрового потенціалу, формування колективності у навчально-бойовій роботі, злагодженості військових підрозділів що може зробити дієвішими психологічні складові концепції національної безпеки та оборони з метою якісного забезпечення обороноздатності країни[1;3].

Висновки. Психологічне забезпечення обороноздатності країни полягає у виробленні таких владно-законодавчих рішень, які б об'єднували глибинною внутрішньо-духовною солідарністю владно-законодавчі рішення та соціопсихологічні засади суспільства на створення дієвого мобілізаційного резерву, необхідного для протидії реальному агресору, через активізацію його усвідомлення стати консолідованим захисником країни, забезпечення майбутнього її державності.

Вивчення впливу релігійних чинників на виховну роботу в Збройних Силах та інших військових формуваннях України переконує, що за сучасних умов виникають нові підходи до формування у молодих українських вояків і майбутніх захисників національної самосвідомості, патріотизму та усвідомлення загальнолюдських демократичних цінностей.

Віднаходження оптимальних психологічних механізмів реалізації цих завдань в умовах сучасних реалій залишаються актуальними для наших подальших науково-прикладних досліджень даного напрямку.

Список літератури.

1. Барабаш Мирослав. Етнопсихологічні чинники формування військово-патріотичних цінностей молоді. – Курсова робота – ЛНУ ім.І.Франка.– Львів,2016.– 49с.
2. Здіорук С.І. Служба військових капеланів: досвід функціонування в іноземних збройних силах [Електронний ресурс]: – Стратегічні пріоритети, №1(10), 2009 р. – С. 236-245. – old.niss.gov.ua/book/StrPryor/10/30.pdf.
3. Сулятицький І.В. Служба психологічної безпеки як пріоритетна основа дієздатності РНБО України при сучасних викликах і загрозах.- Матеріали III Всеукраїнського психологічного конгресу з міжнародною участю 20 – 22 листопада 2014 року «Особистість у сучасному світі», Київ.-2014. С.48-52.
4. Сулятицький І.В. Соціопсихологічні фактори забезпечення обороноздатності країни (стаття) // Вісник Національного університету оборони України. – К.: НУОУ, 2011. – Вип. 4 (23). – С. 216–226.